

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 września 2023 r.

Pozycja 231

POSTANOWIENIE z dnia 13 kwietnia 2023 r. Sygn. akt Ts 148/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.K. o zbadanie zgodności:

art. 12 ust. 2 pkt 1 oraz art. 12 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 400, ze zm.), z art. 2, art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 12 maja 2021 r. (data nadania) J.K. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparcji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Decyzją z 2 lutego 2017 r. (nr [...]) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z pobytem w obozie koncentracyjnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 400, ze zm.).

Postanowieniem z 19 kwietnia 2018 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w G. odrzucił odwołanie skarżącego wskazując, że jego wniosek, odwołanie w sprawie oraz całe postępowanie dotyczy w istocie tej samej kwestii, która była już przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia w wyroku Sądu Wojewódzkiego w G. z 28 lutego 1997 r., tj. prawa skarżącego do renty w związku z jego pobytem w obozie w P. w 1944 r.

Na skutek wniesionego przez skarżącego zażalenia Sąd Apelacyjny w G. postanowieniem z 25 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]) uchylił zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego wskazując, że zaskarżona decyzja dotyczy innej materii niż przedmiot postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w G. z 28 lutego 1997 r., wobec czego nie ma podstaw do odrzucenia odwołania skarżącego z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z 24 stycznia 2019 r. (sygn. akt [...]) oddalił odwołanie skarżącego.

Apelacja skarżącego została oddalona przez Sąd Apelacyjny w G. wyrokiem z 6 sierpnia 2020 r. (sygn. akt [...]).

Zarządzeniem z 18 czerwca 2021 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 28 czerwca 2021 r.) Prezes Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) udokumentowanie dat (wraz z czterema kopiami): a) doręczenia skarżącemu orzeczenia wskazanego w złożonej skardze konstytucyjnej jako ostateczne oraz pełnomocnikowi, adwokatowi A.J.C., rozstrzygnięcia Okręgowej Rady Adwokackiej o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego; b) złożenia przez skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej; 2) podanie, czy od wskazanego w skardze ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia (wraz z czterema kopiami); 3) doręczenie: a) odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem orzeczeń potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami): decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z 2 lutego 2017 r. (nr [...]), postanowienia Sądu Okręgowego w G. z 19 kwietnia 2018 r. (sygn. akt [...]), postanowienia Sądu Apelacyjnego w G. z 25 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]), b) odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wszystkich załączników złożonych wraz ze skargą konstytucyjną.

W odpowiedzi na zarządzenie pełnomocnik skarżącego przesłał pisma procesowe z 5 lipca 2022 r. (data nadania) oraz 7 lipca 2022 r. (data nadania), w których wniósł „o wyznaczenie dłuższego terminu na dosłanie wskazanych dokumentów (w pkt 1 lit. b i pkt 3 wezwania)”. Uzasadniając wniosek wskazał, że oryginały dokumentów znajdują się w posiadaniu skarżącego, który obecnie przebywa w sanatorium, przez co kontakt z nim jest utrudniony.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 6 lipca 2022 r. odmówiono przedłużenia terminu usunięcia przez skarżącego braków formalnych skargi konstytucyjnej.

Następnie zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 6 lipca 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 11 lipca 2022 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) wskazanie: a) jakie prawa lub wolności skarżącego, wynikające z powołanych jako wzorce kontroli art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze przepisy, b) w jaki sposób zakwestionowane w skardze art. 12 ust. 2 pkt 1 oraz art. 12 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r. poz. 400, ze zm.) naruszają prawa lub wolności skarżącego, o których mowa w punkcie 1a niniejszego zarządzenia, c) czy przedmiotem skargi uczyniono również, niewskazane w jej *petitum*, lecz powołane w uzasadnieniu, naruszenie przez zakwestionowane przepisy: „zakazu dyskryminacji w prawie do zabezpieczenia społecznego” (s. 3 uzasadnienia) oraz „zasady równości w prawie do zabezpieczenia społecznego” (s. 24 skargi); jeżeli tak, to przywołanie wzorców konstytucyjnych, z których wynikają powyższe prawa i wskazanie, w jaki sposób zostały one naruszone przez zakwestionowane w skardze przepisy oraz uzasadnienie tego zarzutu, ze wskazaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 2) wskazanie i udokumentowanie daty złożenia przez skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej (wraz z czterema kopiami); 3) udokumentowanie daty doręczenia (wraz z czterema kopiami) adwokatowi A.J.C., rozstrzygnięcia Okręgowej Rady Adwokackiej o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego (jeżeli pełnomocnik otrzymał informację drogą elektroniczną, to przesłanie poświadczonego za zgodność z oryginałem wydruku ze strony poczty e-mail); 4) doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem: a) orzeczeń potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz

z czterema kopiami): – decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z 2 lutego 2017 r. (nr [...]), – postanowienia Sądu Okręgowego w G. z 19 kwietnia 2018 r. (sygn. akt [...]), – postanowienia Sądu Apelacyjnego w G. z 25 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]), b) wszystkich załączników złożonych wraz ze skargą konstytucyjną.

W odpowiedzi na zarządzenie pełnomocnik skarżącego przesłał pismo procesowe z 18 lipca 2022 r. (data nadania), w którym odniósł się do zarządzenia oraz wniosł o wyznaczenie dłuższego terminu (do 30 dni) na dosłanie wskazanych w zarządzeniu dokumentów.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem rozstrzygnięcia merytorycznego. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. Jeżeli skarga konstytucyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia (art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK).

Odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 6 lipca 2022 r. został skutecznie doręczony pełnomocnikowi skarżącego 11 lipca 2022 r. W odpowiedzi na zarządzenie pełnomocnik przesłał pismo procesowe z 18 lipca 2022 r. (data nadania), które w swej treści jest powtórzeniem pisma z 7 lipca 2022 r.

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że skarżący nie usunął – w ustawowym terminie, tj. do 18 lipca 2022 r. – braków skargi konstytucyjnej w zakresie określonym w zarządzeniu sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 6 lipca 2022 r.

Okoliczność ta jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Trybunał zwraca uwagę, że złożony przez skarżącego wniosek o wyznaczenie dłuższego terminu na dosłanie wskazanych w zarządzeniu dokumentów, ze względu na jego ustawowy charakter (art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK), podlegał odrzuceniu jako niedopuszczalny.

3. Mając na uwadze powyższą przesłankę, która samodzielnie przesądza o niedopuszczalności przekazania skargi do kontroli merytorycznej, Trybunał tylko na marginesie wskazuje, że nawet gdyby skarżący usunął wskazane w zarządzeniu braki, to z uwagi na wniesienie skargi po upływie ustawowego terminu nie mógłby zostać jej nadany dalszy bieg.

Termin wniesienia skargi konstytucyjnej zgodnie z art. 77 u.o.t.p.TK rozpoczął się 8 września 2020 r., to jest w dniu doręczenia skarżącemu wyroku Sądu Apelacyjnego w G. z 6 sierpnia 2020 r. (sygn. akt [...]). Trybunał ustalił, że skarżący wystąpił z wnioskiem, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK dopiero 13 stycznia 2021 r., czyli po czterech miesiącach i 7 dniach. W sprawie skarżącego nie doszło zatem do wstrzymania biegu terminu wniesienia skargi konstytucyjnej, ponieważ wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wystąpienia ze skargą konstytucyjną został wniesiony już po jego wygaśnięciu.

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.